

Roku
1761.

Nro
XXIII.

W PIĄTEK DNIA 5. Czerwca z WILNA.

Jmść Pan Syruć Witebski, Jmść Pan Abramowicz Brzeski Kasztelanowie, Jmść Pan Chodkiewicz Starosta Wieloński pomnożyli liczbę przytomnego tu Państwa.

Dnia dzisiejszego odprawują się Solenne Exekwie u WW. XX. Dominikanów S. Duoba po poprzedzonym w całym Mieście przez dzwony ogłoszeniu za duszę Jmści Pana Michała z Kozielska Puzyny Starosty Gradzińskiego w wieku 84. w Kawalerskim stanie d. 26. Lutego w Skopiszkach Klasztorze WW. XX. Dominikanów Funduszu swoim z przykładnym do śmierci przygotowaniem zmarłego.

z Kowna 2. Czerwca.

Królewic Jmść Xże Kurlandzki d. 4. tego Miesiąca ma wyjechać z Warszawy, a na dzień 11. udarować łaskawie swą przytomnością Jmści Pana Łowczego W. W. X. L. w Czerwonym Dworze.

W Niedzielę przetrzała o północy na Poniedziałek Miasto tutejsze straszliwego doznało pożaru, którym Dwór Królewski cały wygorzał aż do Zamku, gdzie się ogień zastranowił, nie mając dokąd daley szerzyć się, lubo wiatr dużo tam popędzał. XX. Bernardyni, i z Pannami Bernardynkami w całości zostali dla wiatru w stronę pędzącego, który prosto

od wschodu niósł na zachód. Zydowskie domy ze wszystkim wygorzały oprócz kilku w tyle za ogniem pozostałych mieszkających przy Wędziegoliskach, wielu oraz dzieci Zydowskich splonęło, wszakże liczby pewney wiedzieć nie możemy. Całe Miasto w wielkim strachu zostawało przez noc całą, na które gdyby się wiatr był obrócił, y śladuby zapewne nie zostało: wszakże Bóg dobrotliwy tego nie dopuścił.

z *Minska* 29. Maja.

Po uprzedzonych przez dni kilka upałach, we Srzodę z południa po 6. godzinie, wypadł grad niepaźmiernej tu wielkości, największy orzech łaskowy przechodzący.

z *Wiednia* 20. Maja.

Kże de *Zweybruck* wyjechał stąd na czas do *Manheimu*.

Grafi de *Choiseul* Posel Francuski u Dworu naszego udał się do *Paryża* dla wzięcia Instrukcyi na przyszły kongres *Auszpurcki*, gdzie Imieniem Króla Jmści *Francuskiego* będzie się znajdował.

Ostatnie listy ze *Śląska* upewniają, iż General *Baron de Laudohn* ruszył swe woyska z *Gottesberg* do *Dietersbach*, gdzie miał znaczne posiłki od wielkiego woyska odebrać.

Listy z *Paryża* pod data 14. tego Miesiąca, wczora przybyłe, donoszą: iż *Anglicy* nie jeszcze d. 8. przeciw *Cytadeli de Belle-Isle* nie poczynali, i że wszystko znajdowało się w tym stanie, w jakim rzeczy były d. 28. przelżego Miesiąca.

z *Bruxelli* 10. Maja.

Wiadomości z *Belle-Isle* głoszą, iż *Anglicy* wysadzili tam 7000. ludzi: wszakże d. 28. Kwietnia nie dobyli jeszcze *Cytadeli*, w ktorey Pan de *St Croix* zamysla do upadłego się bronić. Pewna rzecz, iż ta *Cytadela* jest dobra, i ma Garnizon mocny: Xże też *d. Aigullon* podobno przepawił posiłki 6. promami, które ma na brzegu, mogącemi zabrać każdy 300. ludzi i 24. sztuk armat od 24. funtów.

z *Berlina* 19. Maja.

Skoro Król Jmści *Pruski* z częścią woyska swego 4. tego Miesiąca Elbę przy *Strehlen* przelzedł, w *Luzacyi* przez *Bautzen* i *Gorlitz* drogę przedsię wziął do *Tiemensdorf* a 11. w *Śląsku* stanął w *Hapendorf*. Przy tym wizerka spokojność zachowujący nieprzyjaciel żadney do odprawienia tey drogi Królowi przelzkody nie czynił.

Królewic *Henryk* woysko pod swojā *Kommandą* stojące przy *Schles-*

Schlettau tak zgromadził, iż jego część jedna obozem stoi, a druga w poblizszych Miastach i miasteczkach jest rozłożona. Generał *Leitnant de Hälzen* od dnia 3, na 4. w nocy *Freyberg* opuścił. A że Generał nieprzyjacielski *Zetwitz* to miasto osadził, dnia 8. Major *de Kleist*, tam się udał z Huzarami, korpusem jednym dragonii i freybatalionu, aby z tego miejsca nieprzyjaciela rugował, który o tym uwiadomiony, przybycia naszego nie czekając z *Freyberg* uszedłszy, aż za *Muldą* stanął. Tym czasem Major *de Kleist* uchodzących przesladując, 84. w niewola i 100. koni zabrawszy, do obozu powrócił. Z naszej strony 2. tam tylko Huzarów nie staje a 2. mamy ranionych.

z Londynu 8. Maja.

Z listów przez umyslnego, który dnia 5. tego Miesiaca w wieczor od wyspu *Belle-Isle* do Dworu przybył przyniesionych, dowiedzielismy się, iż prywatne wiadomości o podbićiu portu *du Palais* barzo wczesne były. Woysko nasze jeszcze żadnego ataku na ten port nie przedsięwzięło, lecz tylko okopy sobie dnia 7. otworzyć żądało. Tym czasem artylerya nasza do oblężenia służąca już na lądzie i w drodze jest ku temu portowi, w którym się garnizon

Francuski 3500. ludzi zawiera; do tego abowiem portu wszyscy się zebrali, którzy na tym wypie byli, inne miejsca opuścivszy. Ponieważ garnizon nieprzyjacielski tak jest mocny, i żywnościami i amunicyą dośc opatrzony; iacno dochodzić możemy, iż się długo i z wawie nam opierać się będzie, co wszystko uważając woysko nasze na dokazanie swych zamysłów, posiłków będzie potrzebowało. Dwór nasz żąda, aby 3000. ludzi z 3. Regimentów Generala *Boclanda*, Grafa *de Penmure* i Lorda *Roberta Manner* i 700. Regimentu wolontaryuszów Królewskich zebranych z ciężką artyleryą bez zwłoki ku *Belle-Isle* udało się, gdzie część jedna floty naszej woysko na lądzie zastania, druga, aby posiłki przybyć nie mogły, na morzu przeszkadza. Kawaler *Williams* przy oglądaniu portu w nocy zabity jest. Z nowego *Yorku* umyslny przybył z wiadomością, iż w *Ameryce* północney wszelka zachowuje się spokoynosc; w *Karolinie*, *Virginii* i *Georgii* zaś *Irokonie* pokóy mieszaja: Generał *Amberst* jakies dzieło tam zacząć zamysła. Wiemy także iż okręt wojenny *Francuski* z posiłkami, prowiantami i amunicyą do *Martiniki* przybył. Wyspa *Belle-Isle*

dzieli się na 4. Parafie *Locmarya*, *Bangor*, *Saufon* i *Palais*. W tey ostatniey nayzacieyżey nayduje się port i mocna Cytadella, którey jeszcze nasi nie podbili, lubo cały wysp opanowali.

z Paryża 4. Maja.

Kuryer przybyły z *Lunewilli* upewnił, iż przy jego wyjeździe Król Jmć *Stanisław* dość w do- brym zostawał stanie, i spodziewa- ją się, iż do zupełnego powróci zdrowia, mimo podeszłego lat 84. wicku swego.

Kawaler de *St Croix* nie jest za- bity w potyczce d. 22. lecz tylko raniony, nie wiemy czy się schronił do fortecy, czyli też pod armatami stanął.

z Medyolanu 23. Kwietnia.

Wielki Przeor *Maltański* prosił w *Turynie* Króla Jmć Sardyńskiego o 4. rzeczy. 1. aby wolno było Ka- walerom poddanym Królewskim wyjechać do *Malty*. 2. Aby mógł Wielki Mistrz skupić zboża w Pań- stwach *Sardyńskich*, i zaprowadzić do siebie bez płacenia cła. 3. Aby także mógł tamże opatrzyć się w proch, kule, bróń &c. 4. Aby Król Jmć raczył łaskawie wesprzeć swe- mi posiłkami. Król Jmć *Sardyński* odpowiedział na pierwszą proźbę:

iż oprócz tych Kawalerów, którzy służą na Galerach Królewskich, in- nym wszystkim wolno jechać. Na drugą, iż wolno kupować zboże w *Piemontcie*, ale nie w *Sardynii*. Na trze- cią pozwala bez okreslenia. Na czwar- tą obiecuje dać dwa bataliony, gdy- by *Turczyn* następował na *Maltę*.

We Włoszech części uwijają się kuryerowie. powiadają powszechnie, iż Don *Filip* usiedzie w *Bruxelli* o- głoszony Królem *Austrazji*: wszakże to tylko ma być domyslanie się. W *Wenecyi* wiele znajduje się obcych Panów różnych narodów, między innemi Xże *Marlborough* z kilka Anglikami zacie urodzonymi.

z *Saxonii* 4. Maja. Król Jmć *Pru- lki* 32000. woyska swego do *Slaska* z soba wyprowadzonego złączywszy z woyskiem Generała *Goltza* zamysła Generała *Laudhona* z położenia twe- go rugować. Królewic *H. myk* został się w obozie przy *Schleittau* doktó- rego korpus Generała de *Linden* ściaga się. Feldmarszałek *Daun* stara się z woyskiem *Imperii* wynoszącym 10. tysięcy mieć ku *Chemnitz* kom- unikacyą, iko barzo potrzebną dla umniejszonego woyska, którego część znaczną na wsparcie Generała *Laudhona* wystął.

N. WIADOMOSCI LITERACKIE o niektórych PRAKTYKACH Gospouarskich wyizły na ten Miesiąc.